

เพราะเราคือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

โดย นายเมธี เจริญสุข
จป.ว ปฏิบัติงานในบริษัทเอ็กโกฟอรัจจิ่ง โปรดักส์ จำกัด

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ระดับวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการต่างๆทั่วประเทศ มีที่มา จาก 2 แหล่ง คือ

1. จากพนักงานในสถานประกอบกิจการ ที่ได้รับการอบรม $180 + 12, 192 + 42$ ชั่วโมง (* กฎกระทรวง เปลี่ยนแปลงคุณลักษณะของ จป.ว)
2. จากนักศึกษา ปริญญาตรี สาขาอาชีวอนามัยความปลอดภัย

สถานประกอบกิจการ มีหลายระดับ หลายประเภท ทั้งโรงงานผลิตสินค้า สถานบริการต่างๆ พื้นที่ก่อสร้าง เหมืองแร่ ซึ่งทุกประเภท กฎหมายกำหนดกิจกรรมด้านความปลอดภัยไว้แล้ว และมีทำที่ว่าจะเพิ่มระดับไปเรื่อยๆ ดังนั้น จป. ว ก็ต้องกระจายตัวกันไปในหน่วยต่างๆ ดังนี้

แบบพัฒนาแล้ว เช่น โรงงานฮอนด้า โตโยต้า รัฐวิสาหกิจต่างๆ เป็นต้น

แบบกำลังพัฒนา เช่น บริษัทที่ผู้บริหารเห็นความสำคัญของความปลอดภัย และ พร้อมจะทำตาม มาตรฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

แบบล้าหลังพัฒนา เช่น บริษัทที่จำใจต้องรับ จป. ว เพราะมีอุบัติเหตุบ่อย หรือ ถูกดักเตือนมา

ข้อสังเกตง่ายๆ ก็ดูที่สภาพโรงงาน สภาพของพนักงาน ก็จะประเมินเบื้องต้นได้ว่าเรากำลังจะไปสมัครงานกับ สถานประกอบกิจการแบบใด

จป.ใหม่ เวลาที่เข้าปฏิบัติงานในโรงงานแบบที่ 1 ก็ทำตามที่หน่วยงานนั้นๆกำหนด สบายที่มีรุ่นพี่ มีเครื่องมือ มีระบบมาตรฐานให้เดินตาม จึงไม่ค่อยมีความกดดันใดๆมากนัก แต่ในสถานประกอบกิจการที่มี จป.ว คนเดียว นี่แหละที่ จป.ใหม่จะน็อกผ่อ ไม่รู้ว่าควรทำอะไรดี วิชาที่เรียนมา ก็หนีบมาแล้ว ก็ยังอึ้ง ใจเย็นๆ ตามมาแล้วจะมีทางออก.....

อันดับแรก จป.ว ก็ต้องใช้วิชาการวิจัยแบบดั้งเดิม คือ การสังเกต ภาษาฝรั่งเรียกขั้นตอนนี้ว่า WALK THROUGH SURVEY จะ วิธีการ ก็คือ เดินดูไปให้ทั่วโรงงาน มีอะไรอยากรู้ก็ใช้การสนทนาเป็นหลัก ถาม จด จำ ทำทุกวันแล้วเราก็ จะเห็นอะไร คล่าๆในโรงงานแล้วละว่า มีสภาพเป็นอย่างไร

ท่านอย่าใช้ความจำ เพราะมีโอกาสลืม ให้ใช้การลงมือทำ ประกอบ คุณก็จะเข้าใจ จป. ว ก็ต้องมีเครื่องมือในการ สำรวจ เช่น

การตรวจความปลอดภัย แผนก แม่พิมพ์ เดือนพฤศจิกายน / 2551

ลำดับ	รายการตรวจความปลอดภัย	Yes	No	สิ่งที่ต้องปรับปรุง
1	เครื่องมือ เครื่องจักร มีสภาพ หรือ มีส่วนที่ไม่ปลอดภัย			
1.1	- อุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่เครื่องจักร			
1.2	- เครื่องจักรที่ใช้เท้าเหยียบ			
1.3	- ใช้ระบบอัตโนมัติในการป้อนและนำชิ้นงานออก			
1.4	- ใช้อุปกรณ์หีบจับชิ้นงานแทนมือ			
1.5	- จัดทำรั้วคอกกันหรือแสดงเขตอันตรายของเครื่องจักร			
1.6	- เครื่องจักรชนิดอัตโนมัติต้องมีสวิทช์ เปิด-ปิด			
1.7	- ตรวจเช็ค และ บำรุงรักษาเครื่องจักรและเครื่องมือกลให้อยู่ในสภาพ ที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย			

2	พื้นที่ปฏิบัติงาน			
2.1	- พื้นลื่น หรือมีความมัน			
2.2	- พื้นมีสิ่งของกีดขวาง เกะกะ			
2.3	- พื้นที่วางชิ้นงาน แออัด คับแคบ			
2.4	- ส่วนของอุปกรณ์เครื่องจักร เลยคู่ทางเดิน			
4	พนักงานที่ปฏิบัติงาน			
4.1	- ปฏิบัติงาน ไม่ถูกวิธี			
4.2	- ไม่มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล			
4.3	- อันตรายต่อสุขภาพ (ตา , หู , ผิวหนัง , ทางเดินหายใจ, แขน , มือ)			
5	ปัญหาทางกายภาพ			
5.1	- ท่าทางการทำงานไม่เหมาะสม			
5.2	- การยกของน้ำหนักมากด้วยแรงคน			
6	อันตรายจากไฟฟ้า			
6.1	- ไม่มีสายดิน			
6.2	- ไม่มีระบบป้องกันไฟฟ้ารั่ว			
6.3	- อุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุด บกพร่อง			
7	อันตรายจากอุปกรณ์ช่วยยก (เกรน)			
7.1	- ลวด โซ่ สลิง ไม่ได้มาตรฐาน			
7.2	- วัสดุตกหล่นจากการยก			
8	อันตรายจากงานเจียร เชื่อม			
8.1	- เศษวัสดุ ประกายไฟ กระเด็น			
8.2	- อุปกรณ์ชำรุด ไม่ได้มาตรฐาน			

- ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจ
1. ต้องกวดขันการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันการบาดและแพ้สารหล่อเย็น
 2. การโยกย้ายตำแหน่งเครื่องจักรทุกครั้ง ต้องคำนึงถึงสายดิน
 3. สร้างถัง 2 ชั้น สำหรับคัดแยกน้ำมันและเศษเหล็ก ออกจากกัน (น้ำมันนำกลับไปใช้ใหม่ได้)

ผู้ตรวจ เมธิ เจริญสุข

.....
 หลักการของการ WALK THROUGH SURVEY เพื่อการค้นหาอันตราย จป.ว ควรปฏิบัติดังนี้

1. ตรวจสอบสถานที่ และ งาน ทั้งหมด ที่อาจทำให้เกิดอันตราย
2. ให้สังเกตสถานที่ที่อยู่ในมุมอับ และ งานที่ไม่ค่อยได้ปฏิบัติ
3. สถานที่ทำงานให้ยึดหลัก 5 ส. ในการสำรวจหาอันตรายที่แอบแฝง

5 ส. คือ สะสาง สะอาด สะดวก สุขลักษณะ สร้างนิสัย

วัตถุประสงค์

คน

ส่วน **ประเภทของอันตราย** ที่จป.ว ต้องเข้าใจ ค้นหา และหาวิธีการป้องกันแก้ไขให้ได้ มีดังนี้

เกิดจาก	กับอวัยวะ
1. อันตรายจากเครื่องจักร หนีบ ทับ กด กระทบ	มือ นิ้วมือ เท้า แขน ขา
2. อันตรายจากวัตถุหนัก ตก ทับ กระทบ	มือ นิ้วมือ เท้า แขน ขา ร่างกาย
3. อันตรายจากยานพาหนะ ชน ทับ	ร่างกาย
4. อันตรายจากการตกจากที่สูง	ร่างกาย
5. อันตรายจากไฟฟ้า ชูด รั่ว	ร่างกาย
6. อันตรายอื่นๆ	ไฟไหม้ สัมผัสสารเคมี สัมผัสความร้อน เศษโลหะ ฝุ่น เข้าตา ของมีคม

ที่นี้เรา ก็มีเครื่องมือในการเริ่มปฏิบัติงานแล้วนะครับ เป็นการทำงานโดย จป.ว คนเดียว รายงานตรงต่อผู้บริหาร ซึ่งยังไม่สมบูรณ์ เพราะ ความปลอดภัยเป็นหน้าที่ของทุกคนที่อยู่ในสถานประกอบการ ทุกคนต้องมีส่วนร่วม เป็นงานที่ยากขึ้น อีกขั้นของจป.ว (โดยเฉพาะ การเฉยของผู้บริหาร เพราะ คำแนะนำของ จป. แต่ละอย่าง เสียเงินทั้งนั้น และ เท่าที่เปิดโรงงานมา ก็ไม่มีอุบัติเหตุนี้ ปล่อยให้ไว้ก่อน อย่างอื่นสำคัญกว่า ฯลฯ.) การไม่ให้ความสำคัญของผู้จัดการ การไม่เข้าใจในสิ่งที่ จป. บอกของคณงาน

สรุปสิ่งที่ จป. ว ต้องเผชิญ มี 3 อย่าง คือ คน เครื่องมือ เครื่องจักร และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน จป. ก็ต้องพลิกตำรา และใช้กลวิธีส่วนตัวมาจัดการ.....

.....ยังมีต่อ

สร้างงานด้วยจิตใจ สร้างความปลอดภัยด้วยจิตสำนึก

